

fornyed, men, føjede han til, omvendt, hvis Priserne gaar ned, eller — den Mulighed kan man jo ogsaa regne med — Priserne holder sig, men Befolkningens Indtægter alligevel gaar ned, saavil Tjenestemændene ikke faa dette Tillæg fornyet, i alt Fald ikke med de Tal, hvormed vi i dette Forslag har fastsat det. Det var en enstemmig Opfattelse i Lønningskommissionen, saaledes som det er udtrykt i Kommissionens Betænkning Side 13. Jeg vil endvidere gøre opmærksom paa, at Lønningsudvalgets Formand, nuværende Departementschef Koføed, yderligere kom med en almindelig Betragtning, som vi ogsaa har Brug for ikke mindst i dette Øjeblik, idet han udtalte: „For mig staaer det saaledes, at vi under de nuværende Forhold maa yde anselige Beløb til Tjenestemændene, det har Tjenestemændene Krav paa, men det maa samtidig slaas fast, at vi ved denne Lønningsrevision maa tage Hensyn til Samfundets øvrige Borgere og skaffe dem den nødvendige Garanti, saaledes at de ikke forpligter sig overfor Tjenestemændene ud i en uvis Fremtid, om hvis Levevilkaar og Betalingssevne vi i dette Øjeblik intet ved.“ Det var de Forudsætninger, hvorunder alle Partier den Gang gik med til Konjunkturtillæget, men det er jo rigtigt, som den højtærede Finansminister udtalte, at dette Tillæg i Stedet for at være et Velstandstillæg er blevet et politisk Tillæg, og derfor tror jeg, man fra alle Sider, ogsaa fra Tjenestemændenes Side, vil være bedst tjent med, hvorledes det end i øvrigt gaar med Forhandlingen om dette Forslag, at dette Tillæg nu falder bort, for at vi kan undgaa denne Strid i Fremtiden.

Jeg vil her gøre opmærksom paa, at vi i vort nuværende Lønningssystem har 3 Regulatorer af forskellig Art og af forskellig Styrke, og disse Regulatorer eller Ventiler blev indsat med velberaad Hu og med enstemmig Tilslutning fra alle Sider. Vi har Dyrtdistillæget, baseret paa Pristallet, dette skulde mildne eller i nogen Maade regulere Lønnens svingende Købekraft, saaledes at Lønnens nominelle Værdi og Lønnens reelle Værdi nogenlunde fulgtes ad. Jeg føjer hertil, at fra ingen Side ønskede man et Dyrtdistillæg, der stod i Relation til hele Lønnen, thi saa kunde man være kommet meget højt op under de meget høje Konjunkturer, vi havde paa et vist Tidspunkt. Endvidere fik vi Konjunkturtillæget, der skulde regulere Lønnen i Forhold til det almindelige Velstandsniveau ude i Befolkningen, og sidst, men for Resten ikke

mindst, blev der i Loven indsat § 27, der udtaler, at ingen Tjenestemand har noget Retskrav i Forhold til en ældre Lønningslov, naar man vedtager en ny Lønningslov, og det blev den Gang fra flere Sider udtrykkelig pointeret, at saaledes maatte det være; fra visse Sider var der rejst Tvivl om, hvorvidt en gældende Lønningslov kunde forpligte Samfundet, Staten, naar man gik til en Nyordning, og derfor blev det udtrykkelig sat ind i Lønningsloven, at ingen Tjenestemand havde noget Retskrav, naar man gik til en ny Ordning, og det var ud fra den selvfølgelig Forudsætning — det drejede sig ikke alene om Lønningslove, men ogsaa om andre Love, vi har behandlet —, at Lovgivningsmagten til enhver Tid maa være Herre over at omdanne sin Lovgivning, hvis de økonomiske Forhold, de statsfinansielle Forhold bliver af en helt anden Karakter, end de var paa det Tidspunkt, da man gav de paagældende Love. Det er en ærlig Sag, at man paa ethvert givet Tidspunkt drøfter, hvor høj Lønnen skal være, men vi skulde dog kunne gøre dette paa et reelt Grundlag og indrømme de almindelige historiske Forudsætninger, der har været til Stede fra alle Sider, da Loven blev givet.

Vi fra Venstres Side er villige til under de nuværende Forhold ganske uheldet at tage det Spørgsmaal op: Hvilken Løn skal Tjenestemændene have, naar vi tager de Forhold, vi nu lever under, i Betragtning? Der er da forskellige Hensyn, der kan tages. I Tjenestemændenes Henvendelse til Rigsdagens Partier er der et Hensyn, jeg mener vejer væsentlig mere end det, man her anførte som det absolut afgørende, man skriver, at Tjenestemændene kom bagefter, da Priserne steg, og dette mener man i nogen Maade bør regnes Tjenestemændene til gode nu under nedadgaaende Konjunkturer. Det er et Forhold, jeg mener, vi ikke kan og ikke bør se bort fra, men vi maa heller ikke i denne Forbindelse glemme, at vi allerede i adskillig Tid har været inde under nedadgaaende Konjunkturer. Deri, at Pristallet, efter den Maade, det beregnes paa, i visse Tilfælde først virker et halvt Aar efter, ligger naturligvis en Fordel for Tjenestemændene under nedadgaaende Konjunkturer, ligesom det omvendte er Tilfældet under stigende Konjunkturer. Endvidere maa jeg gøre opmærksom paa, at kort efter, at vi havde faaet Valutaloven af December 1924, begyndte Kronen at stige, medens Indtægterne indenfor de frie Erhverv ikke holdt Trit med Kronens Købekraft, Udgifterne var stadig højere end Indtægterne,